

Kielce, dn. 4 lutego 2019 r.

**ELIMINACJE DRUGIEGO ETAPU
II WOJEWÓDZKIEGO KONKURSU Z JĘZYKA POLSKIEGO
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH**

Rok szkolny 2018/2019

**ODPOWIEDZI DO ZADAŃ TESTOWYCH
ORAZ INFORMACJA O SPOSOBIE PUNKTOWANIA
DLA OSÓB SPRAWDZAJĄCYCH**

Informacja dla osób sprawdzających test.

W zadaniach testowych zaznaczono poprawną odpowiedź lub poprawne odpowiedzi znakiem * lub uzupełniono znakiem X puste rubryki tabeli. Za każdą poprawną odpowiedź w zadaniu uczeń / uczennica otrzymuje 1 punkt.

W przypadku, gdy w zadaniu są np. dwie poprawne odpowiedzi, a uczeń / uczennica zaznaczy dwie poprawne i jedną niepoprawną odpowiedź, odejmujemy 1 punkt (a więc otrzymuje łącznie 1 punkt za zadanie). W przypadku, gdy w tym zadaniu zaznaczy 1 poprawną i 1 niepoprawną odpowiedź, również odejmujemy 1 punkt za błędną odpowiedź (a więc otrzyma łącznie 0 punktów za zadanie. Punkty odejmujemy do granicy 0.

Łącznie za cały test uczeń może uzyskać 77 punktów.

***

Odwołując się do fragmentu „Świtezianki” oraz do swojej wiedzy o całości utworu i życiu jego twórcy, rozwiąż zadania 1.-5.

TEKST DO ZADAŃ 1.-5.

„Świtezianka”
Jakiż to chłopiec piękny i młody?
Jaka to obok dziewica?
Brzegami sinej Świtezi wody
Idą przy świetle księżycy.

Ona mu z kosza daje maliny,
A on jej kwiatki do wianka;
Pewnie kochankiem jest tej dziewczyny,
Pewnie to jego kochanka.

Każdą noc prawie, o jednej porze,
Pod tym się widzą modrzewiem.
Młody jest strzelcem w tutejszym borze,
Kto jest dziewczyna? – ja nie wiem. [...]

ZADANIE 1. (0-10)

Zaznacz przy każdym stwierdzeniu PRAWDA lub FAŁSZ.

	Twierdzenie	Prawda	Falsz
A.	Nazwa tytułowej bohaterki pochodzi od nazwy litewskiej rzeczki Świteż.		X
B.	Świtezianka to nimfa wodna.	X	
C.	Opisane zdarzenia skończą się tragicznie dla głównego bohatera.	X	
D.	Tekst został napisany wierszem nieregularnym.		X
E.	Narrator opowieści nie ujawnia się.		X
F.	Morał wynikający z utworu to: „Kto nie dotrzymuje przysięgi, zasługuje na potępienie”.	X	
G.	Dwa pierwsze wersy w trzeciej zwrotce to zdanie złożone.		X
H.	Forma JAKIŻ składa się z zaimka i partykuły.	X	
I.	Anafora znajduje się w drugiej zwrotce.	X	
J.	Tekst utworu został opublikowany w XIX wieku.	X	

ZADANIE 2. (0-2)

Autorem utworu jest:

- A. Juliusz Słowacki.
- B. pisarz, żyjący w wieku XVII i XVIII.
- C. twórca „Pani Twardowskiej”.*
- D. autor „Sonetów krymskich”.*

ZADANIE 3. (0-1)

„Świtezianka” to

- A. ballada.*
- B. gatunek epiki.
- C. sonet.
- D. gatunek dramatu.

ZADANIE 4. (0-2)

Wydarzenia w „Świteziance”

- A. mają cechy realistyczne lub fantastyczne.*
- B. są realistyczne.
- C. miały miejsce naprawdę.
- D. zaliczyć należy do fikcji literackiej.*

ZADANIE 5. (0-3)

Zaznacz fragmenty z dzieł nienapisanych przez autora „Świtezianki”.

- A. „Przejdziem Wisłę, przejdziem Wartę, / Będziem Polakami [...]”.*
- B. „Wszystki płacze, wszystkie łzy Heraklitowe / I lamenty, i skargi Symonidowe [...]”.*
- C. „Ale to grunt wesela prawego, / Kiedy człowiek sumnienia całego [...]”.*
- D. „Litwo! Ojczyzno moja! ty jesteś jak zdrowie...”.

ZADANIE 6. (0-3)

Archaizmy, czyli wyrazy lub formy dziś już nieużywane, znajdują się w podpunkcie / podpunktach:

- A. „Przejdziem Wisłę, przejdziem Wartę, / Będziem Polakami [...]”.*
- B. „Wszystki płacze, wszystkie łzy Heraklitowe / I lamenty, i skargi Symonidowe [...]”.*
- C. „Ale to grunt wesela prawego, / Kiedy człowiek sumnienia całego [...]”.*
- D. „Litwo! Ojczyzno moja! ty jesteś jak zdrowie...”.

Rozwiąż zadania 7.-12., wybierając poprawne zakończenie lub zakończenia zdań, dotyczących cytowanego fragmentu wiersza Bolesława Leśmiana.

TEKST DO ZADAŃ 7.-12.

Bolesław Leśmian „Urszula Kochanowska”

Gdy po śmierci w niebiosów przybyłam pustkowie,
Bóg długo patrzył na mnie i głaskał po głowie.

„Zbliź się do mnie, Urszulo! Poglądasz, jak żywa...
Zrobię dla cię, co zechcesz, byś była szczęśliwa”.

„Zrób tak, Boże – szepnęłam – by w nieb Twoich krasie
Wszystko było tak samo, jak tam – w Czarnolasie!” [...]

ZADANIE 7. (0-2)

W utworze występuje nawiązanie do

- A. fraszek Jana z Czarnolasu.
- B. trenów.*
- C. ballad Mickiewicza.
- D. utworów żałobnych poety z XVI w.*

ZADANIE 8. (0-1)

Osoba mówiąca w wierszu Leśmiana

- A. raduje się ze spotkania z Bogiem.
- B. jest wdzięczna, że znalazła się w niebie.
- C. cieszy się, że w niebie jest jak w dawnym domu.
- D. nie wyraża żadnego z powyższych uczuć.*

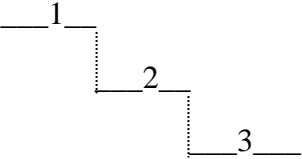
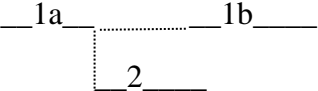
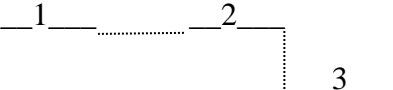
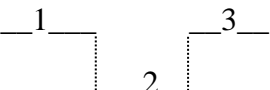
ZADANIE 9. (0-2)

Zdanie z dwóch pierwszych wersów wiersza Leśmiana to

- A. zdanie wielokrotnie złożone.*
- B. zdanie złożone współrzędnie.
- C. zdanie złożone podrzędnie.
- D. zdanie złożone ze zdaniem podrzędnym oraz zdaniem współrzędnym w stosunku do zdania 2. *

ZADANIE 10. (0-1)

Wykres zdania z czwartego wersu wiersza Leśmiana to

- A.*

- B.

- C.

- D.

ZADANIE 11. (0-2)

We współczesnej polszczyźnie za błędy językowe należałoby uznać formy

- A. niebiosów. *
- B. patrzył.
- C. w Czarnolasie. *
- D. wszystkie powyższe wyrazy.

ZADANIE 12. (0-1)

Czarnolas to

- A. złożenie.*
- B. zestawienie.
- C. zrost.
- D. żadna z powyższych formacji.

ZADANIE 13. (0-1)

Podobnie jak *Czarnolas* zbudowano

- A. wyraz *Białystok*.
- B. wyraz *Krasnystaw*.
- C. wyraz *Bielsko-Biała*.
- D. żaden z powyższych wyrazów.*

ZADANIE 14. (0-8)

Rozpoznaj bohaterów i wpisz odpowiednie litery (a-d) przy tytułach dzieł (A-D), w których wystąpili. Dopasuj też odpowiednie opisy twórców (a-d) do wskazanych dzieł (A-D).

	Tytuł	Bohater	Autor
A.	„Katarzynka”	d. adwokat.	b. właściwie Aleksander Głowacki
B.	„W pustyni i w puszczy”	c. mastif	a. laureat Nagrody Nobla
C.	„Opowieść wigilijna”	a. Jakub Marley	d. autor „Olivera Twista”
D.	„Hobbit, czyli tam i z powrotem”	b. Smaug.	c. jedno z trzech jego imion to Reul

Bohater: a. Jakub Marley. b. Smaug. c. mastif. d. adwokat.

Autor: a. laureat Nagrody Nobla. b. właściwie Aleksander Głowacki; c. jedno z trzech jego imion to Reul. d. autor „Olivera Twista”.

W zadaniach 15.-21. wybierz poprawne zakończenie / zakończenia zdań dotyczących cytowanego fragmentu „Pana Tadeusza”.

TEKST DO ZADAŃ 15.-21.

Adam Mickiewicz, *Pan Tadeusz* (fragment)

- [1] Już też i słońce wschodzi, krwawo się czerwieni;
- [2] Brzęgiem tępym, jak gdyby odartym z promieni,

- [3] Na wpół widne, na poły w czerni chmur się chowa,
[4] Jak rozżarzona w węglach kowalskich podkowa.
[5] Wiatr wzmagał się i pędził obłoki ze wschodu,
[6] Gęste i poszarpane jako bryły lodu;
[7] Każdy obłok w przelocie deszczem zimnym prószy,
[8] Z tyłu za nim wiatr leci i deszcz znowu suszy,
[9] Za wiatrem znowu obłok nadbiega wilgotny:
[10] I tak dzień na przemiany był chłodny i słotny.[...]

ZADANIE 15. (0-2)

Układ rymów we fragmencie „Pana Tadeusza”

- A. jest taki sam jak w we fragmencie „Świtezianki”.
B. jest identyczny jak we fragmencie wiersza Bolesława Leśmiana.*
C. jest inny niż we fragmencie „Świtezianki”. *
D. jest inny niż we fragmencie wiersza Bolesława Leśmiana.

ZADANIE 16. (0-2)

Porównanie nie występuje w wersach

- A. drugim i szóstym.
B. pierwszym i ostatnim. *
C. trzecim i czwartym.
D. ósmym i dziewiątym. *

ZADANIE 17. (0-1)

Ożywienia nie ma w wersie:

- A. przedostatnim.
B. szóstym. *
C. trzecim.
D. piątym.

ZADANIE 18. (0-1)

Antonimy wyrazów *pogodny*, *słoneczny* znajdują się w wersie

- A. pierwszym.
B. przedostatnim.
C. ostatnim. *
D. w żadnym z tych wersów.

ZADANIE 19. (0-1)

Synonimy wyrazów *połowicznie*, *częściowo* znajdują się w wersie

- A. pierwszym.
B. drugim.
C. trzecim. *
D. czwartym.

ZADANIE 20. (0-1)

Spójnik współrzędny można wskazać

- A. tylko w wersie pierwszym.
B. jedynie w dwóch wersach.
C. w ponad czterech wersach. *
D. w każdym wersie.

ZADANIE 21. (0-1)

Zdanie złożone współrzędnie bezspójnikowe jako składnik wypowiedzenia złożonego

- A. występuje w pierwszym wersie. *
- B. występuje w wersie siódmym.
- C. występuje w wersie ósmym.
- D. nie występuje w żadnym z wymienionych wersów.

ZADANIE 22. (0-2)

Dopasuj właściwe fragmenty A-D z „Pana Tadeusza” do ilustracji 1. i 2.

Ilustracja 1. Fragment B.

A.

Przerwał je starzec, trzęsąc wzniesioną prawicą:
„Nie masz zgody, Mopanku, pomiędzy Soplącą
I krwią Horeszków! W Panu krew Horeszków płynie,
Jesteś krewnym Stolnika po matce łowczyźnie [...]”

B.

Chwalicie mą tabakę, Mości Dobrodzieje,
Obaczcież, co się wewnątrz tabakierki dzieje.
Tu, wycierając chustką zabrudzone denko,
Pokazał malowaną armiją, maleńką
jak rój much [...]

C.

Poloneza czas zacząć. - Podkomorzy rusza
I z lekka zarzuciwszy wyloty kontusza,
I węża podkręcając, podał rękę Zosi,
I skłoniwszy się grzecznie, w pierwszą parę prosi.
[...]

D.

Mistrz zawsze patrzył w niebo czekając natchnienia.
Spojrzał z góry, instrument dumnym okiem zmierzył,
Wzniósł ręce, spuścił razem, w dwa drążki uderzył,
Zdumieli się słuchacze...

Ilustracja 2. Fragment D.

Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Pan_Tadeusz

ZADANIE 23. (0-3)

Fragmenty tekstu z zad. 22. pochodzą z

- a. epepei. *
- b. poematu epickiego. *
- c. epepei narodowej. *
- d. żadnego z powyższych gatunków.

ZADANIE 24. (0-1)

W starannej polszczyźnie nazwisko małżeństwa bohaterów „Pana Tadeusza” brzmiałoby:

- A. Zofia i Tadeusz Horeszkowie.
- B. Zofia i Tadeusz Horeszko.

- C. Zofia i Tadeusz Sopllica.
D. Zofia i Tadeusz Soplicowie. *

ZADANIE 25. (0-1)

Zakończenie (a nie końcówki fleksyjne) w dopełniaczu takie, jak *epopeja* ma każdy z rzeczowników w podpunkcie:

- A. mierzeja, Kaja. *
B. żmija, tuleja.
C. stacja, kolacja.
D. lilia, reja.

TEKST DO ZADANIA 26.

Wybrane zasady pisowni skrótowców

Reguła 1. Skrótowce typu GOPR w przypadkach zależnych przybierają następującą postać: do GOPR-u, ale w GOPR-ze, czyli pojawiające się rz zapisujemy jako R-z.

Reguła 2. Skrótowce zakończone literą Z wymawianą jako [zet], np. ONZ [o-en-zet], MSZ [em-es-zet], zapisujemy w odmianie następująco: ONZ, do ONZ-et, w ONZ-ecie; MSZ, do MSZ-et, w MSZ-ecie.

Ta reguła obejmuje również skrótowce zakończone literą J wymawianą jako [jot].

Reguła 3. PKO BP (= Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski) *ndm*
PKO-wski (od: PKO BP) a. **pekaowski**

ZADANIE 26. (0-8)

Wybierz poprawną odpowiedź PRAWDA (P) – FAŁSZ (F).

UJ (= Uniwersytet Jagielloński), jeśli go odmieniamy, w miejscowniku należy napisać: UJ-ocie.	P*	F
Reguła 1. obejmuje działaniem skrótowiec KOR.	P*	F
Pisownia skrótowca PKP nie podlega regule 2.	P*	F
Poprawny zapis PTJ (= Polskie Towarzystwo Językoznawcze) w dopełniaczu to: <i>PTj-otu</i> .	P	F*
Przysłówek od PKO to <i>PKO-wski</i> .	P	F*
PKO BP to głoskowiec.	P	F*
ONZ to literowiec (skrótowiec literowy).	P*	F
GOPR to skrótowiec głoskowy.	P*	F

ZADANIE 27. (0-5)

Podkreśl właściwe skrótowce w podpunktach A i B.

A. Akcent na ostatnią sylabę pada w skrótowcach:

MSZ*   **PKP***   **PZKosz***   **PESEL**

B. Akcent typowy dla polszczyzny można wskazać w wymowie skrótowców:

POLFA*   **OBOP***   **MPK**   **PZU**

ZADANIE 28. (0-7)

Dobierz w podpunktach A-C poprawnie zapisane formy skrótów pogrubionych wyrazów.

A. **doktora** Nowaka.

dr.*   dra.   dra*

B. **punktu** 2.

p. *   pkt *   pktu *   p

C. **postscriptum**.

PS *   P.S. *   PS.

ZADANIE 29. (0-1)

Podkreśl poprawne zakończenie zdania.

Mieszkaniec Kielecczyny to

- a) Kielczanin. *
- b) kielczanin.
- c) Kielecczanin.
- d) kielecczanin.

ZADANIE 30. (0-1)

Poprawnie napisana nazwa w zdaniu „Kielce są stolicą...” to

- a) województwa świętokrzyskiego.*
- b) Województwa świętokrzyskiego.
- c) województwa Świętokrzyskiego.
- d) Województwa Świętokrzyskiego.